

Maria Carme Roca s'endú el 51è Prudenci Bertrana amb la novel·la «El far»

Vicenç Villatoro guanya el Carles Rahola d'assaig amb l'obra "Massa foc" i el reusenc Jordi Folck, el Ramon Muntaner de literatura juvenil

Els guardonats en el Premis de Literatura de Girona. | ACN.

L'autora Maria Carme Roca ha guanyat el 51è Premi Prudenci Bertrana de novel·la amb l'obra *El far*. El llibre arrenca amb una celebració familiar en què la Diana descobreix que "la seva mare no és qui sembla". A partir d'aquí comença una recerca pels secrets d'una possible infidelitat de la mare amb el seu tiet que porta la Diana als seus orígens, a l'illa de Buda del Delta de l'Ebre i al seu emblemàtic far que va caure el 1961.

Segons Roca, en *El far* també hi tenen un paper clau "els morts" que "intentaran parlar amb els vius", perquè l'autora creu que moltes vegades aquells que ja no hi són "tenen moltes coses a dir". D'altra banda, el periodista Vicenç Villatoro ha aconseguit el premi Carles Rahola al millor assaig per 'Massa foc', en què busca els paral·lelismes de la situació política actual amb la Florència de finals del segle XV. En literatura juvenil, Jordi Folck ha guanyat el 33è Ramon Muntaner.

El far, de Maria Carme Roca, ha estat l'obra guanyadora del 51è premi Prudenci Bertrana de novel·la. L'autora presenta una història plena de dificultats en les relacions familiars amb "la força

dels petits detalls" i d'un secret amagat durant molts anys. *El far* arrenca amb una celebració de la família, quan la Diana veu a partir dels "silencis" i les fotografies antigues de la seva mare que aquesta "no és qui sembla".

En aquest moment comença una recerca per descobrir què s'amaga darrera dels silencis de la Cinta, la mare de la protagonista, fins a creure que la mare podria "haver estat l'amant del seu tiet". Aquesta investigació porta la Diana als orígens de la família, a l'illa de Buda del Delta de l'Ebre. A la novel·la també hi ha un viatge en el temps des de finals del segle XIX, passant pel segle XX i fins al present. A la història hi agafa especial rellevància el far de l'illa de Buda, que va caure la nit de Nadal de 1961, després que les onades el desfalquessin.

A més, Roca assegura que en la novel·la tenen un pes especial "els morts", ja que al llarg de la història "intentaran parlar amb els vius" per resoldre part de l'entramat que amaga la família. Segons Maria Carme Roca, aquest és un element que converteix *El far* en una novel·la "amb una estructura diferent" a les que fins ara havia escrit.

L'escriptora ha optat per situar la novel·la a l'illa de Buda perquè un dia va sentir "una atracció brutal" per aquest racó del Delta de l'Ebre i pel seu "emblemàtic" far, que va ser construït el 1864 amb un disseny que, per a Roca, recorda l'estil d'arquitectura de la torre Eiffel de París.

La guanyadora del premi ja compta amb una llarga trajectòria en el món editorial amb una cinquantena de llibres publicats en diferents gèneres com ara la narrativa curta, la literatura juvenil i infantil o l'assaig. De tota manera, la barcelonina assegura estar especialitzada en el gènere de la novel·la històrica.

El premi Prudenci Bertrana està dotat en 30.000 euros. *El far* de Maria Carme Roca començarà a il·luminar els lectors a partir del 7 de novembre de la mà de Columna Edicions.

Ets Maquiavel o Savonarola?

Un vell conegut dels Premis Literaris de Girona s'ha endut el 39è Carles Rahola d'assaig amb l'obra 'Massa foc'. Es tracta de l'escriptor i periodista Vicenç Villatoro que l'any 2001 ja va guanyar el Prudenci Bertrana de novel·la amb 'La ciutat del fum'. En aquesta ocasió, planteja un assaig polític que "neix directament" de la seva experiència dins la política. De fet, l'embrió de 'Massa foc' es remunta a 20 anys enrere i, al llarg d'aquest temps, ha anat formulant i reformulant el text fins a obtenir aquest resultat final.

El punt de partida són una pregunta i una constatació: per què a la Florència de final del segle XV, la ciutat "més rica, més culta i amb més llibertat de tota Europa" apareixen dues maneres tant diferents d'entendre el món representades cadascuna per personatges tan oposats com Savonarola o Maquiavel. I de retruc, per què hi va haver suport popular a "les fogueres de les vanitats que cremen quadres i a la policia religiosa on els nens delaten els pecats dels pares".

Tot i semblar allunyat en el temps, Villatoro exposa que aquesta situació de finals del segle XV és perfectament extrapolable a altres moments històrics, també a l'actualitat. "Parla del passat però està pensada des del present i sobre el present", ha dit. Villatoro remarca que aquest "assaig literari" no està pensat en clau: "No parlem d'esquerra o dreta, unionistes o independentistes, sinó que demana que el lector completi el llibre i hi projecti les coses que viu".

Villatoro defensa que Maquiavel i Savonarola van ser "dues figures colossals i contradictòries": "Un crema i l'altre creu que es pot canviar tot a través de la política". De fet, sosté que, en base a l'assaig, es pot analitzar i situar cada polític al llarg de la història segons si es mou pels inputs d'un o de l'altre.

Un noi de paper que plora "confeti"

Dins la categoria de literatura juvenil, el 33è premi Ramon Muntaner ha estat per al reusenc Jordi Folck per la seva obra 'El noi de paper'. Folck assegura que aquesta novel·la és "el llibre" de la seva vida, ja que ha estat "mitja vida per enllestir-lo". De fet, la primera idea per escriure-la li va donar el seu fill el 1990, quan tenia 2 anys i li va dir "Adéu papa, paperet" i, posteriorment, el nen li va proposar que escrivís una història sobre un home de paper.

D'aquí surt la novel·la juvenil en què una llibreria de Praga es veu abocada a tancar, perquè els propietaris no tenen fills a qui deixar-la. Davant del dilema, un ocell de paper "parla amb els millors llibres" perquè ajudin els amos i aquests fan néixer "un nen de paper" que quan plora "treu confeti". Posteriorment aquest nen aprèn a fer papiroflèxia i es converteix en diferents objectes com un avió o un vaixell per viatjar per tot el món.

Folck és escriptor, dramaturg i actor i ja compta amb 28 novel·les publicades i ha guanyat nou premis literaris. El premi Ramon Muntaner té una dotació de 6.000 euros.

L'esquerda entre el llenguatge i la realitat

El llenguatge ajuda a explicar la realitat o la buida. Aquest és el rerefons de la poesia de Marc Rovira a 'Cap vespre', l'obra guanyadora del 41è premi Miquel de Palol. Rovira ha explicat que el seu objectiu és atrapar el lector, que la seva poesia faci "d'esquer" i que, a partir d'aquí, comenci a aprofundir en el significat dels versos.

El mateix títol de l'obra ja és una declaració d'intencions. "Cap vespre ja és una negació, nega una realitat que s'afirma i mostra la dualitat entre les paraules i les coses", ha detallat. Aquesta dualitat avança en els seus poemes i es va "corporitzant" en diferents discursos sobre, per exemple, la vida, la relació entre ser adult i "la pàtria de l'ésser humà que és la infància" o el sexe com a mitjà de comunicació més enllà de les paraules.

Marc Rovira és llicenciat en filologia catalana, hispànica i teoria de la literatura. No és el primer premi que rep, el 2009 va guanyar el premi de poesia Amadeu Oller amb 'Passejant a l'ampit d'una parpella Maula' i el 2014 es va endur el XXII Premi de poesia Talúries de l'IEI amb 'Els ocells de la llum'.

A més, tradueix la poesia de Stéphane Mallarmé, tot un referent per a ell. "De la seva obra m'agrada que primer sents fascinació tot i no entendre massa bé què diu, crec que la meua poesia és més comprensible però aquesta sensació és la que busco", ha explicat.

Les repressions policials cantades per Nedderman

La cantautora Judit Nedderman s'ha emportat el premi Cerverí a la millor lletra de cançó editada del 2018 amb el tema 'No volem més cops'. La cançó fa referència a la repressió policial, especialment la que hi va haver durant l'1 d'octubre. També està pensada per a d'altres operatius policials com el desallotjament de Plaça Catalunya del moviment 15M el 2011 o després de la vaga general del 2012.

'No volem més cops' forma part del tercer disc que ha presentat la cantant, titulat 'Nua', i que va presentar el 9 de març d'aquest any. Nedderman ja havia aconseguit altres premis al llarg de la seva carrera com ara un Premi Enderrock el 2016 o el de Millor Disc de 2016 organitzat per La Tornada.

El premi Cerverí de música està organitzat per la Fundació Prudenci Bertrana i Catalunya Ràdio i compta amb la col·laboració de Vilaweb i la revista Enderrock.

Alumnes d'ESO enganxats a la videopoesia

Per altra banda, en aquesta edició dels Premis Literaris de Girona s'ha desdoblant el premi Lletra

en dues categories. D'una banda es premia la millor iniciativa digital pensada per a captar nous lectors. I de l'altra, la millor experiència didàctica sobre l'aprenentatge de la literatura. En el primer dels dos casos, la categoria ha quedat deserta.

Pel que fa a la millor experiència didàctica, Anna Riera ha aconseguit captar l'atenció del jurat amb el projecte 'Llums, càmera, poesia...'. En ell s'ha proposat a un centenar d'alumnes de 4t d'ESO de l'Institut de la Garrotxa d'Olot que facin un videopoema d'algun text ja existent.

El taller ha dividit els alumnes en diferents grups i cadascun d'ells ha hagut de combinar el text d'un poema amb música i imatge. Anna Riera ha destacat que "alguns dels que suspenien" l'assignatura de català "eren els millors" en la creació dels videopoemes perquè utilitzaven la creativitat per donar sentit als textos.

Tots els textos escollits eren "poemes contemporanis", tret del de 'La Fageda d'en Jordà' de Joan Maragall. A més, la majoria dels autors eren locals, cosa que ha permès que aquests donessin un 'feedback' als alumnes després de veure les seves peces.

Alguns alumnes han aprofitat per musicar els poemes, d'altres han fet un curtmetratge amb el text en una veu en off o fins i tot algun grup ha convertit l'obra escollida en la lletra d'una cançó de rap. La dotació del premi Lletra és de 2.000 euros per cada categoria.